

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021 - 27ο Φύλλο - 11ο Έτος - Μαθητική Εφημερίδα 5ου Γυμνασίου Πτολεμαΐδας

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ Επαναστάτες Δημοσιογράφοι 1821



Σημείωμα Σύνταξης

Για το σχολικό έτος 2020-2021 επιλέξαμε ένα αφιέρωμα στα 200 χρόνια από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης.

Τα άρθρα γράφουν οι Επαναστάτες Δημοσιογράφοι, μαθητές του 2021, οι οποίοι, όταν χρειάζεται, ταξιδεύουν στον χρόνο, με τη βοήθεια της φανταστικής χρονομηχανής, για να κάνουν το ρεπορτάζ και τις συνεντεύξεις τους για τα σημαντικά γεγονότα και πρόσωπα της εποχής εκείνης. Στα άρθρα τους αναφέρονται σε σημαντικές όψεις της Επανάστασης, παρουσιάζουν σχετικά βιβλία και επίσης ενημερώνουν για όλες τις σύγχρονες εορταστικές εκδηλώσεις της επετείου.

Καλή ανάγνωση!





Κινήματα

Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Η πρώτη ελληνική επανάσταση

Γράφει ο Κωνσταντίνος Βαΐναλής, μαθητής Γ' Γυμνασίου

Σαν Έλληνες μας διδάσκεται πως η ελληνική επανάσταση ήταν μία, άρχισε το 1821 με την ανύψωση του λάβαρου της επανάστασης στην μονή της Αγίας Λάβρας από τον Παλαιών Πατρών Γερμανό και τελείωσε το 1830 με τη δημιουργία του πρώτου ελληνικού κράτους. Ωστόσο αυτό δεν αληθεύει απόλυτα. Η πρώτη ελληνική επανάσταση ήταν μια.. πνευματική επανάσταση και άρχισε πολύ πριν από το 1821. Αυτό το ταξίδι μας πάει στον 18ο αιώνα, τον αιώνα των μεγάλων επαναστάσεων. Ήδη από τον 17ο αιώνα ο ευρωπαϊκός διαφωτισμός είχε αρχίσει στην Αγγλία, με έναν από τους σπουδαιότερους εκπροσώπους του να είναι ο Άγγλος φιλόσοφος Τζον Λοκ (John Locke) ένας άνθρωπος που θα επηρεάσει πολύ και, ίσως, θα αλλάξει το πρόσωπο του Ευρωπαϊκού και Δυτικού κόσμου. Λίγο αργότερα ο Γάλλος φιλόσοφος Ζαν Ζακ Ρουσώ βασίζεται στο έργο του Λοκ περί του Κοινωνικού Συμβολαίου, κάνοντας το πιο ριζοσπαστικό. Για πρώτη φορά στην ιστορία του σύγχρονου κόσμου, σε έναν κόσμο που βασιλεύει η απόλυτη μοναρχία, εμφανίζεται η ιδέα της δημοκρατίας, ότι η πολιτική εξουσία πρέπει να προέρχεται από τον λαό και όχι να επιβάλλεται με τη βία πάνω στον λαό. Με τη Γαλλική Επανάσταση του 1789 οι ιδέες του διαφωτισμού γίνονται πιο δυνατές από ποτέ!

Την Γαλλική Επανάσταση ζει ένας μεγάλος μορφωμένος Έλληνας φιλόσοφος, συγγραφέας και ιατρός, ο Αδαμάντιος Κοραής. Αυτός εμπνέεται από τις διαφωτιστικές ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης και



Ρήγας Βελεστινλής

Άδαμάντιος Κοραής

εκδίδει βιβλία, στα οποία μιλάει για την απελευθέρωση της Ελλάδος και την αναγέννηση του ελληνικού πνεύματος. Ο πιο σημαντικός έλληνας διαφωτιστής όμως ήταν ο Ρήγας Βελεστινλής ή, όπως είναι ευρέως γνωστός, Φεραίος στο έργο του «Νέα Πολιτική Διοίκηση», οραματίζεται ένα Παμβαλκανικό κράτος που θα είχε σαν πρότυπό του τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής που λίγα χρόνια νωρίτερα είχαν αποκτήσει την ανεξαρτησία τους από την Αγγλία. Ένα από τα πιο σημαντικά διαφωτιστικά, και συνάμα επαναστατικά ποιήματα της εποχής είναι ο «Θούριος» του Ρήγα, στον οποίο καλεί τους Έλληνες να ξεσκωθούν για την απελευθέρωση της Ελλάδος.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ένοπλη εξέγερση θεωρούσαν οι νεοέλληνες διαφωτιστές τη μόρφωση του 'αγράμματου' ελληνικού έθνους, και γι' αυτόν τον λόγο έγραψαν με απλό τρόπο, μετέφρασαν και τύπωσαν πολλά βιβλία με τις νέες ιδέες του Διαφωτισμού. Την υποστήριξη της εκπαίδευσης βοήθησαν και πολλοί πλούσιοι έμποροι των ελληνικών παροικιών της Ευρώπης (Βιέννη, Τεργέστη, Βουκουρέστι), οι οποίοι ίδρυσαν με δικό τους κόστος σχολεία στις πατρίδες τους και χρηματοδότησαν την έκδοση βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων.

Άρα, ο νεοελληνικός διαφωτισμός, ως ένα παρακλάδι του ευρωπαϊκού διαφωτισμού, θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν μια πνευματική επανάσταση του ελληνικού γένους που δημιούργησε τις βάσεις για την δημιουργία στη συνέχεια της Φιλικής Εταιρίας και την έκρηξη της ένοπλης φάσης της επανάστασης το 1821.

Πηγές: Βικιπαίδεια, Ιστορία Γ' Γυμνασίου, Μαρία Σκιαδαρέση, «Λίγο πριν το τέλος» (μια προσωπογραφία του Ρήγα)

«Οι Φιλέλληνες στον αγώνα του 1821»

Γράφει η Μαρία Ανθούλη, μαθήτρια Γ' Γυμνασίου

Παρακολουθήσαμε πριν από λίγες μέρες, στην επέτειο των 200 χρόνων από την επανάσταση του 1821, έναν μεγάλο αριθμό ηγετών από όλο τον κόσμο να δείχνει θαυμασμό προς την Ελλάδα. Τελικά δεν είμαστε απλά μια μικρή χώρα στον χάρτη. Το κίνημα του φιλελληνισμού ήδη από τα χρόνια της ελληνικής επανάστασης το έχει αποδείξει.

Οι Φιλέλληνες ήταν Ευρωπαίοι και Αμερικανοί που εμπνεύστηκαν από τον αγώνα των Ελλήνων και τους συμπαραστάθηκαν για το δικαίωμα στη ζωή, στην ελευθερία, στο όνειρο της επανίδυρυσης της αρχαίας ελληνικής δημοκρατίας. Οι αιτίες που παρακινούσαν Ευρωπαίους πολίτες να υποστηρίξουν το κίνημα αυτό ήταν αρχικά ο θαυμασμός τους απέναντι στον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. Στη συνέχεια όμως, επηρεασμένοι από τις φιλελεύθερες ιδέες του Ρομαντισμού θαύμασαν τη γενναιότητα των σύγχρονων Ελλήνων να ξεσκωθούν και να διεκδικήσουν την ελευθερία τους. Επίσης πληθώρα Ευρωπαίων πολιτών ευαισθητοποιήθηκε από τη σκληρότητα των Οθωμανών εναντίον τους, ιδίως μετά τις σφαγές της Χίου, αλλά και την Έξοδο του Μεσολογγίου.

Κατά την περίοδο της ελληνικής επανάστασης η προσφορά του φιλελληνικού κινήματος ήταν ποικίλη.

Συγκεκριμένα, μεγάλος αριθμός Φιλέλληνων (πάνω από 1200 άτομα) πολέμησαν στο πλευρό των επαναστατημένων Ελλήνων και έχασαν την ζωή τους στις μάχες.



Επιπρόσθετα προσέφεραν τόσο οικονομική, όσο και ηθική ενίσχυση διοργανώνοντας εκδηλώσεις συμπαράστασης (έρανοι, εκθέσεις, μπαζάρ, δημοσιεύσεις στον τύπο). Βέβαια υπήρξαν και αυτοί που παρουσιάζονταν ως Φιλέλληνες, αλλά συμπεριφέρονταν τυχοδιωκτικά ενδιαφερόμενοι μόνο για τα χρήματα και το αξίωμα.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα Φιλέλληνων αποτελούν ο Λόρδος Βύρωνας, άγγλος ποιητής που έγραψε ποιήματα για τον αγώνα, πρόσφερε οικονομικά και επιθυμούσε να πολεμήσει στο πλευρό των Ελλήνων, αλλά άφησε την τελευταία του πνοή στο Μεσολόγγι, το 1824. Αξίζει να αναφερθεί και η προσφορά του μεγάλου ζωγράφου Ντελακρουά, που με τα έργα του συνέβαλε στην ενίσχυση των φιλελληνικών αισθημάτων σε όλη την Ευρώπη. Ο πίνακας του, η σφαγή της Χίου, ήταν και αυτός που συγκίνησε όλον τον ευρωπαϊκό κόσμο και ώθησε μεγάλο αριθμό πολιτών να συμμετέχουν στο κίνημα του Φιλελληνισμού.

Πρέπει να σημειωθεί τέλος ότι ο Φιλελληνισμός δεν είναι απλά μια ιδεολογία, ένα ρεύμα ή ένα κίνημα μόνο του 19ου αιώνα. Είναι μια ολόκληρη στάση ζωής. Στον 21ο αιώνα, ο Φιλελληνισμός εμφανίζεται και πάλι έντονος και εξαπλώνεται ολοένα και περισσότερο, φτάνοντας ως τις πιο απομακρυσμένες χώρες στα πέρατα του κόσμου. Άλλα με τον σύγχρονο φιλελληνισμό θα ασχοληθούμε σε επόμενο άρθρο μας.

Πηγές:

<https://www.ekt.gr/el/news/23790/> <https://www.youtube.com/watch?v=b0SUD14KYUs> / Ιστορία Γ' Γυμνασίου



Unsere Freunde in Griechenland, aus einer Zeitschrift der Jahre 1829



Τύπος

Εφημερίς: Η πρώτη ελληνική εφημερίδα (Βιέννη, 1790)

Γράφει ο Κωνσταντίνος Βαΐναλής, μαθητής Γ' Γυμνασίου

31 Δεκεμβρίου 1790. Αυστριακή Βιέννη. Τυπογραφείο αδερφών Πούλιου με καταγωγή από τη Σιάτιστα. Σε αυτό το μέρος, θα γεννηθεί το φιλομαθές παιδί των ελληνικών κοινοτήτων της Βιέννης: η πρώτη ελληνική εφημερίδα. Με τον τίτλο Εφημερίς, οι Πούλιος και Γεώργιος Πούλιου, γιοί του Μάρκου Πούλιου (γνωστοί και ως Μαρκίδες) την εξέδιδαν για 7 χρόνια, από το 1790-1797, με στόχο την πνευματική και πολιτική αφύπνιση των υπόδουλων Ελλήνων.

Η εφημερίδα αποτελούνταν τον πρώτο χρόνο από 2 φύλλα και έπειτα από 8-16 σελίδες και περιείχε νέα από τα διάφορα πολεμικά μέτωπα της τότε εποχής, κοινωνικά και πολιτικά νέα αλλων ευρωπαϊκών χωρών, γυναικεία μόδα, ποιήματα, εμπορικές ειδήσεις, μικρές αγγελίες και ανακοινώσεις

εκδόσεων. Φύλλα της έχουν βρεθεί σε Αθήνα, Ιάσιο, Βουκουρέστι, αλλά και στην Κοβεντάρειο Βιβλιοθήκη της Κοζάνης.

Σε αυτό το χρονικό διάστημα οι αδελφοί Μαρκίδες συνεργάστηκαν με τον Ρήγα, εκδίδοντας πολλά από τα συγγράμματα του. Το τυπογραφείο ήταν το καθημερινό στέκι του Ρήγα από το 1796-97, όπου συναντούσε λόγιους και Έλληνες σπουδαστές της Βιέννης και συζητούσαν τα επαναστατικά τους σχέδια. Το τυπογραφείο έκλεισε από τις αυστριακές αρχές μετά τη σύλληψη του Ρήγα, και οι τυπογράφοι αδερφοί Μαρκίδες διώχθηκαν από τη Βιέννη, βρίσκοντας καταφύγιο σε γερμανική και ιταλική πόλη.

Πηγές: markides.gr/ autochthonessellines.blogspot.com/ [el.wikipedia.org/cityofkozani.gov.gr/](http://el.wikipedia.org/wiki/Cityofkozani.gov.gr/)



«Ο Τύπος στην Επανάσταση»

Γράφει η Πασσία Χατζοπούλου, μαθήτρια Γ' Γυμνασίου

Στην επανάσταση του 1821, εκτός από τους ήρωες που πολέμησαν γενναία για την απελευθέρωση της χώρας μας, συμμετείχαν και άνθρωποι μορφωμένοι, που με αγωνιστικό πνεύμα και ηρωισμό έθεσαν σε κυκλοφορία τις πρώτες εφημερίδες σε επαναστατημένο ελληνικό έδαφος. Από αυτές αντλούμε πληροφορίες σχετικά με την επανάσταση, τα κοινωνικά, πολιτικά και πολιτιστικά γνωρίσματα της εποχής, αλλά και τις σκέψεις και τα συναισθήματα των επαναστατημένων Ελλήνων.

Η έκδοση έντυπης εφημερίδας ξεκίνησε το 1824 σε τέσσερις πόλεις της Ελλάδας. Ένας από τους πρώτους δημοσιογράφους, ο Ιωάννης Ιάκωβος Μάγερ, ήταν Ελβετός φιλέλληνας και ο συντάκτης της εφημερίδας «Ελληνικά Χρονικά» του Μεσολογγίου, που εκδιδόταν κατά την διάρκεια της πολιορκίας της πόλης. Επίσης έγραφε ημερολόγιο, το οποίο δυστυχώς δεν διασώθηκε, όμως παραμένει γνωστό έως σήμερα. Στις 10 Μαρτίου του 1824 εκδίδεται ακόμη μια εφημερίδα, «Ο φίλος του Νόμου», από τον φιλέλληνα Ιωσήφ Κιάππε, ιταλικής καταγωγής, και αποτελούσε την κύρια εφημερίδα της νήσου Ύδρας.

Τον Αύγουστο του 1824 ξεκίνησε η έκδοση της εφημερίδας «Εφημερίς των Αθηνών», αρχικά στη Σαλαμίνα και έπειτα στην Αθήνα με συντάκτη τον απομνημονευματογράφο Γεώργιο Ψύλλα. Ωστόσο η κυκλοφορία της διακόπτεται λόγω της πολιορκίας του Μεσολογγίου στις 15 Απριλίου 1826. Η τελευταία εφημερίδα της Ελληνικής επανάστασης η «Γενική Εφημερίς της Ελλάδος» εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 1825 στο Ναύπλιο και αποτελούσε την επίσημη εφημερίδα της Διοίκησης. Ο συντάκτης της εφημερίδας ήταν ο μεγάλος νεοελλήνας διαφωτιστής, κληρικός και πρωτοπόρος εφημεριδογράφος Θεόκλητος Φαρμακίδης.

Μαθαίνουμε λοιπόν πως μέσα στη σκλαβιά και στην αγραμματούνη της εποχής συνυπήρχαν και πολλά μοντέρνα στοιχεία, όπως η σύνταξη και ανάγνωση εφημερίδας, που έφερναν τους Έλληνες πιο κοντά στις φιλελεύθερες ιδέες της Ευρώπης, αλλά και ότι οι επαναστατημένοι Έλληνες ήθελαν να δημιουργήσουν ένα κράτος που να στηρίζεται στην ελευθερία του λόγου. Επομένως οφείλουμε να ενδιαφερθούμε και να κινητοποιηθούμε, έτσι ώστε να μάθουμε περισσότερα για τις ζωές των προγόνων μας και να διατηρήσουμε στη μνήμη μας τους σκληρούς αγώνες τους, στρατιωτικούς, πολιτικούς, αλλά και πνευματικούς για ελευθερία.

Πηγές: www.in.gr/ 24grammata.com





Πρόσωπα

Γυναίκες και Ελληνική Επανάσταση

Γράφει η Παϊσία Χατζοπούλου, μαθήτρια Γ' Γυμνασίου

Στον απελευθερωτικό αγώνα συνέβαλαν σημαντικά οι γυναίκες. Εκτός από τον Κολοκοτρώνη, τον Παπαφλέσσα και τον Καραϊσκάκη πρέπει να ακουστούν και τα κατορθώματα των γυναικών που πάλεψαν γενναία ενάντια στους κατακτητές.

Αρχικά οι γυναστές σε όλους μας ηρώιδες Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα και Μαντώ Μαυρογένους, έδωσαν όλη την περιουσία τους για την οργάνωση του πολέμου και το ναυτικό. Έλαβαν τιμητικά το αξίωμα του Υποναύαρχου. Επίσης η Μπουμπουλίνα ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας, που οργάνωνε την επανάσταση, παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες δεν γίνονταν αποδεκτές.

Ωστόσο όλες οι υπόλοιπες γυναίκες που έδρασαν ανώνυμα και αντιστάθηκαν στους κατακτητές επισκιάζονται από τους "μεγάλους" ήρωες και ξεχνάμε την αξία τους. Οι μητέρες γαλούχησαν τα παιδιά τους με πατριωτισμό για να σταθούν στο μέλλον ακλόνητοι και ατρόμητοι μπροστά στον εχθρό. Ο ηρωισμός τους αυξήθηκε κλιμακωτά καθώς οι μητέρες τους φρόντισαν να τους μεγαλώσουν με τέτοιο τρόπο ιεραρχώντας αξίες και ιδανικά. Πρώτη θέση κατείχαν πάντα η Θρησκεία και η πατρίδα. Επίσης οι γυναίκες σύζυγοι, παρηγόρησαν και έδωσαν κουράγιο στους άντρες τους για να αντιμετωπίσουν τους Τούρκους. Φρόντισαν τις πληγές τους και τους έφτιαξαν ζεστά ρούχα, ώστε να αντεπεξέλθουν στις αντίξοες καιρικές συνθήκες. Συνέβαλαν ενθαρρύνοντάς τους στο να επιτευχθεί ο στόχος για την ελευθερία. Προσωπικότητες που ακτινοβολούν σεβασμό είναι κι οι Σουλιώτισσες, οι οποίες αποφάσισαν να πεθάνουν ελεύθερες παρά στα χέρια των Τουρκαλβανών το 1803. Αυτοθυσιάστηκαν μαζί με τα παιδιά τους πέφτοντας από τον γκρεμό, αποδεικνύοντας την αφοσίωσή τους στην Ελλάδα, αλλά και την αξιοπρέπειά τους, αφού ο εξευτελισμός στα σκλαβοπάζαρα των Οθωμανών ήταν η άλλη τους επιλογή.

Πρότυπα προς μίμηση αποτελούν όλες αυτές οι γυναίκες που στάθηκαν γενναίες την περίοδο του πολέμου. Οι άντρες πρόσφεραν βεβαίως πολλά, αλλά χάρη και σε αυτές πραγματοποιήθηκε η απελευθέρωση της Ελλάδας.

Πηγές: [βικιπαίδεια/ mixanitouxronou.gr](#)



Μαντώ Μαυρογένους

Γράφει η Ιφιγένεια Στογιάννη, μαθήτρια Β' Γυμνασίου

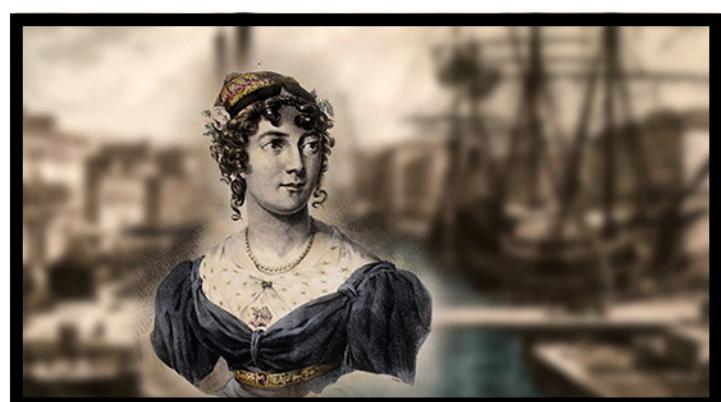
«Πες μου, πατέρα..δεν μπορεί..θα υπάρχουν ήρωες. Θα υπάρχουν ήρωες Έλληνες που θ' αγωνιστούν για να ελευθερωθούμε. Και πως κάποτε θ' αγωνιστούμε όλοι για την ελευθερία μας. Ακόμα κι εγώ που είμαι γυναίκα. Σου το ορκίζομαι». Πραγματικά συγκινήθηκα διαβάζοντας τα λόγια της δεκατετράχρονης Μαντώς, στο βιβλίο της Δαρλάση 'Οι αγωνιστές του 1821'. Η Μαγδαληνή, όπως ήταν το όνομα της, γεννήθηκε στην αυστριακή Τεργέστη το 1796. Γονείς της ήταν ο Νικόλαος Μαυρογένης, έμπορος και μέλος της Φιλικής Εταιρείας που καταγόταν από γνωστή φαναριώτικη οικογένεια και μητέρα της, η Μυκονιάτισσα αρχόντισσα Ζαχαράτη Μπατή. Ο πατέρας της επέμενε να μορφωθεί, όπως και η άλλη του κόρη, (σπάνιο για τα κορίτσια της εποχής) και να μάθει γαλλικά, ιταλικά και τουρκικά. Το 1807 επέστρεψε η οικογένεια στη Μύκονο. Μετά το θάνατο του πατέρα της το 1818 (ίσως από δηλητηρίαση) πήγε στην Τήνο και με την έναρξη της επανάστασης μπήκε στη Φιλική Εταιρεία.

Ήταν από μικρή δυναμική και πανέξυπνη. Όταν οι κοπέλες της ήλικιας της έφαχαν σύζυγο, η ίδια έφαχνε τρόπους να βοηθήσει τους επαναστατημένους Έλληνες. Ήτσι ξόδεψε την προίκα της που ήταν από τις λίγες της εποχής για να φτιάξει καράβια και για να χρηματοδοτήσει την ελληνική επανάσταση. Πούλησε τα κοσμήματα της και εφοδίασε, εξόπλισε και περιέθαλψε αγωνιστές. Στα 25 της χρόνια ήταν ήδη καπετάνισσα και είχε γνώμη σεβαστή και κύρος. Είχε γίνει θρύλος στους ευρωπαϊκούς φιλελληνικούς κύκλους. Το καλοκαίρι του 1822 η πανέμορφη Μαντώ γνώρισε τον φιλάσθενο, μικροκαμώμενό Δημήτριο Υψηλάντη που ήταν και η αδερφή Ψυχή της. Αρραβωνιάστηκαν, ποτέ δεν παντρεύτηκαν, όλο το ανέβαλαν μέχρι να ελευθερωθεί η πατρίδα και στο τέλος χώρισαν μετά από κατηγορίες τρίτων που επηρέασαν τον Υψηλάντη και σκότωσαν την αγάπη του για τη Μαντώ.

Όταν κυβερνήτης έγινε ο Ι. Καποδίστριας τη βοήθησε και αναγνώρισε τις θυσίες της. Ήτσι την τίμησε με τον βαθμό της αντιστρατήγου και της χορήγησε σύνταξη και μια κατοικία. Με τη δολοφονία του όμως η σύνταξη επέστρεψε στο ελληνικό κράτος και η Μαντώ μετακόμισε στην Πάρο, όπου αρρώστησε από τύφο και πέθανε σε ήλικια 43 χρονών εγκαταλειμμένη από την οικογένεια της, το κράτος και τους Έλληνες. Με τα χρόνια ακόμη και ο τάφος της ξεχάστηκε, ούτε ένας σταυρός με το όνομά της δεν βρέθηκε.

Η Μαντώ όμως μένει αθάνατη, ανάμεσα στους αγωνιστές του 1821 και το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε είναι εμείς να μην την ξεχάσουμε!

Πηγές: [Βικιπαίδεια /Δαρλάση Α. Οι αγωνιστές του '21](#)





Συνέντεύξεις

Ό,τι ονειρευτήκαμε οι Επαναστάτες Δημοσιογράφοι 1821-να παρακολουθήσουμε από κοντά τις μεγάλες στιγμές της Επανάστασης και να συνομιλήσουμε με τα πρόσωπα που συμμετείχαν-γίνεται πραγματικότητα με τη βοήθεια της φανταστικής χρονομηχανής! Στο Μεσολόγγι, λίγο μετά την Έξοδο...

«Συνέντευξη με τον επιζήσαντα Ζήση Χατζημάτη από την Έξοδο του Μεσολογγίου»

Γράφει η Ιφιγένεια Στογιάννη, μαθήτρια 8' Γυμνασίου

Δημοσιογράφος: Έχουμε μαζί μας τον επιζήσαντα της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου, τον οπλαρχηγό κ. Ζήση Χατζημάτη, μέλος της Μακεδονικής Φρουράς που ήταν η εμπροσθοφυλακή των πολιορκημένων, με καταγωγή από τη Σαμαρίνα των Γρεβενών. Είναι ένας από τους 120 Σαμαριναίους που ήρθαν στο Μεσολόγγι για να βοηθήσουν στην άμυνα της πολιορκημένης πόλης και ένας από τους 33 επιζήσαντες από την Έξοδο. Του ζητήσαμε να μας περιγράψει τα γεγονότα. Καλησπέρα και σας ευχαριστώ που μας δίνετε αυτή τη συνέντευξη.

Χατζημάτης: Καλησπέρα. Χαίρομαι που μιλάω με μαθητές και μπορώ να μοιραστώ αυτά που έζησα μαζί σας. Στο Μεσολόγγι έβγαινε κι η εφημερίδα «Ελληνικά Χρονικά», από έναν φιλέλληνα Ελβετό, τον Μάγερ, μέχρι τις 20 Φεβρουαρίου, που μια βόμβα κατέστρεψε το τυπογραφείο. Πάει κι αυτός... Χάθηκε στην Έξοδο με όλη του την οικογένεια! Ήταν πολλοί μέσα στο Μεσολόγγι, οπλαρχηγοί από τη Βόρεια Ελλάδα, όπως κι εμείς οι Σαμαρινιώτες που' ρθαμε να βοηθήσουμε.

Δημοσιογράφος: Πότε άρχισε να δυσκολεύει η κατάσταση για τους πολιορκημένους;

Χατζημάτης: Στις 3 Φεβρουαρίου, απέναντι μας, στη λιμνοθάλασσα, ήρθαν 40 καράβια του Ιμπραήμ Πασά από την Αίγυπτο για να καταλάβουν το Μεσολόγγι. Κανείς μας δε φοβήθηκε και σκεφτόμασταν ότι, όπως τους σταματήσαμε στις δύο προηγούμενες πολιορκίες, πάλι θα τα καταφέρναμε.

Δημοσιογράφος: Τι άλλαξε τότε;

Χατζημάτης : Αυτή τη φορά απέκλεισαν τη λιμνοθάλασσα. Δεν μπορούσαμε να εφοδιαστούμε. Είμασταν αποκλεισμένοι με λιγοστά εφόδια και τροφή. Οι μέρες περνούσαν και η τροφή λιγόστευε. Μέχρι το Μάρτιο είχε τελειώσει και το ελάχιστο αλεύρι που μοιραζόμασταν και αρχίσαμε να τρώμε ότι υπήρχε... άλογα, σκυλιά, γάτες. Μέσα σε λίγες μέρες τελείωσαν και αυτά. Συνεχίσαμε με πικραλίθρες, που, όσο και αν τις βράζαμε, η πικράδα τους δεν έφευγε, μέχρι που στο τέλος δεν έμεινε τίποτα άλλο για να φάμε!

Δημοσιογράφος: Πως πήρατε την απόφαση για την έξοδο;

Χατζημάτης: Αρχές Μαρτίου, η κατάσταση ήταν ανυπόφορη. Η πείνα μας σκότωνε. Η παράδοση της πόλης ήταν θέμα χρόνου. Δεν είχαμε άλλες δυνάμεις. Η μόνη λύση ήταν η έξοδος. Ίσως κάποιοι να γλίτωναν, σκεφτήκαμε, αλλιώς όλοι θα πεθαίναμε από την πείνα.

Δημοσιογράφος: Πότε έγινε η έξοδος και τι συνέβη εκείνο το βράδυ;

Χατζημάτης: Στις 10 Απριλίου, το Σάββατο του Λαζάρου, πήραμε την απόφαση: ή θα αναστηθούμε ή θα πεθάνουμε. Ετοιμαστήκαμε, προσευχήθηκαμε, φιλήσαμε το χώμα του Μεσολογγίου και το βράδυ βγήκαμε από τα τείχη, με την ευχή για «καλή αντάμωση στον άλλο κόσμο». «Πάνω τους» είπαμε με μια φωνή. Παντού ακούγοντουσαν εκρήξεις, τουφέκια, ήχοι από σπαθιά και γιαταγάνια. Ήταν όμως τόσοι πολλοί. Περίπου 20.000 Τούρκοι του Ρεζίτ Πασά μας περίμεναν. «Οπίσω-οπίσω, μωρέ παιδιά, φώναξαν κάποιοι, αλλά ήταν αργά! Ελάχιστοι γλιτώσαμε και δυστυχώς χάσαμε το Μεσολόγγι. Η καρδιά μου πονάει για την πόλη και αυτούς που χάθηκαν. Μακάρι όλοι να μπορούσαμε να γλιτώσουμε αλλά και να σώσουμε το Μεσολόγγι.

Δημοσιογράφος: Έχετε δίκιο. Όμως δε θα πάφουμε να αγωνιζόμαστε. Ας μην ξεχνάμε τα λόγια του στρατηγού Θ. Κολοκοτρώνη: «...Κι' αν είμαστε ολίγοι... παρηγοριώμαστε μ' έναν τρόπον, ότι η τύχη μας έχει τους Έλληνες πάντοτε ολίγους. Ότι αρχή και τέλος, παλαιόθεν και ως τώρα, όλα τα θερία πολεμούν να μας φάνε και δεν μπορούνε, τρώνε από μας και μένει και μαγιά. Και ολίγοι αποφασίζουν να πεθάνουν, κι' όταν κάνουν αυτείνη την απόφασιν, λίγες φορές χάνουν και πολλές κερδαίνουν...!» Και όταν έφτασε η είδηση για την πτώση του Μεσολογγίου είπε ο Γέρος του Μοριά: «το Μισολόγγι εχάθη ενδόξως, και θα μείνει αιώνας των αιώνων η ανδρεία...».

Χατζημάτης: Καλόν αγώνα και καλή Λευτεριά!

Οι τριάντα τρεις Σαμαριναίοι που σώθηκαν γύρισαν στο χωριό και έφεραν την κακή είδηση. Μάλιστα τα τελευταία λόγια του αρχηγού τους Μίχου Φλώρου αργότερα έγιναν μοιρολόι, το γνωστό δημοτικό τραγούδι «Παιδιά της Σαμαρίνας» που το τραγουδούν οι ντόπιοι και πολλοί άλλοι στο θάνατο των αγαπημένων τους ανθρώπων.

Πηγές: <http://www.prlogos.gr/1821/Taiwia:Έξοδος 1826> του Βασίλη Τσικάρα/ΣΚΑΙ «1821»





ΣΥΝΕΝΤΕÚΞΕΙΣ

«Ἐνώπιος ενωπίω με τον Ιωάννη
Καποδίστρια»
(18 Σεπτεμβρίου 1831)

Γεάφει ο Νίκος Βασιλειάδης, παθητής Β' Γυνασίου

Δημοσιογράφος: Κύριε κυβερνήτα, σας ευχαριστούμε θερμά για την φίλοξενία.

Ας ξεκινήσουμε από την αρχή. Πριν φτάσετε στην χώρα μας γνωρίζατε σαφώς την δύσκολη κατάσταση που επικρατούσε. Τί ήταν αυτό που σας έκανε να αποδεχτείτε αυτήν την τόσο υπεύθυνη θέση;

Καποδίστριας: Κύριε Βασιλειάδη, είχα ακριβή επίγνωση της κατάστασης, όμως η μεγάλη μου αγάπη και η ανιδιοτελής πρόθεσή μου να βοηθήσω το επαναστατημένο έθνος, αποτέλεσαν την κινητήρια δύναμη για αυτήν μου την απόφαση.

Δημοσιογράφος: Όμως, δύο φορές, νωρίτερα, σας προτάθηκε να αναλάβετε την αρχηγία της Φιλικής Εταιρείας. Ποιος ήταν ο λόγος που αρνηθήκατε;

Καποδίστριας: Για την άρνησή μου υπήρξε ένας συνδυασμός σκέψεων. Από τη μία μεριά, θεώρησα ότι τις συγκεκριμένες χρονικές στιγμές, οι συνθήκες δεν ήταν ακόμη ώριμες για επανάσταση. Από την άλλη, πίστευα ότι, ως Υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας, θα μπορούσα να προσφέρω περισσότερα στην ελληνική υπόθεση, τη δεδομένη στιγμή.

Δημοσιογράφος: Η γραμμή που χαράξατε στις ένοπλες δυνάμεις με την δημιουργία τακτικού στρατού, δηλαδή του Λόχου των Ευελπίδων και τακτικού πολεμικού στόλου, επέφερε τα επιθυμητά αποτελέσματα;

Καποδίστριας: Πολύ ωραία η ερώτησή σας κύριε Βασιλειάδη. Βεβαίως και επέφερε τα επιθυμητά αποτελέσματα, διότι ο τουρκικός στρατός παρέμενε αρχικά στην Στερεά Ελλάδα και η επιβολή εσωτερικής τάξης ήταν επιβεβλημένη. Ληστείες και πειρατείες σε ξηρά και θάλασσα, μάστιζαν την πατρίδα. Δώσαμε ιδιαίτερη βαρύτητα, γιατί ήταν ένα ζήτημα που απαιτούσε άμεση λύση.

Δημοσιογράφος: Το έργο σας στην παιδεία, καθώς αυτή αποτελεί υπέρτατο αγαθό, υπήρξε αξιόλογο (εκατόν είκοσι ένα σχολεία σε περίπου τρεισήμισι χρόνια από τότε που υπηρετούσατε στην Επτάνησο Πολιτεία). Η προσέλευση όμως των μαθητών στα σχολεία δεν ήταν η αναμενόμενη και κατηγορηθήκατε, γιατί δεν ιδρύσατε παιδικά στήνια. Τι απαντάτε;

Καποδίστριας: Ως προς το πρώτο σκέλος της ερώτησής σας, θα σας πω πως οι καινοτομίες θέλουν χρόνο. Οι γονείς των μαθητών δεν ήταν έτοιμοι για την δωρεάν παιδεία. Για αυτό αργότερα την κάναμε υποχρεωτική. Δώσαμε έμφαση στις βασικές γνώσεις και στην επαγγελματική κατάρτιση. Η παιδεία είναι το μέλλον της χώρας και το πιστεύω ακράδαντα. Γ' αυτό κατά το παρελθόν δήλωσα πρόθυμος να διδάξω και ο ίδιος σε σχολεία.

Ως προς το δεύτερο σκέλος τώρα, ένα πανεπιστήμιο απαιτεί διδακτικό προσωπικό και φοιτητές, δηλαδή έμψυχο υλικό. Δυστυχώς απαιτείται αρκετό χρονικό διάστημα ακόμη, για να μπορέσουν τα σχολεία που δημιουργήσαμε να αποκτήσουν σπουδαστές πανεπιστημίων.

Δημοσιογράφος: Τώρα μία ερώτηση που αφορά τον τομέα της υγείας. Η ιατρική σας ιδιότητά έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των μεταδοτικών ασθενειών που ταλάνιζαν, εκείνη τη χρονική περίοδο. τη χώρα;

Καποδίστριας: Απουσίαζε η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και απαιτούνταν μέτρα. Ιδρύσαμε νοσηλευτικά κέντρα και υγειονομεία, με κορυφαίο το λοιμωκαθαρτήριο του Ναυπλίου. Εκεί η πανώλη βρήκε πρόσφορο έδαφος, γιατί υπήρχε πληθυσμιακός συνωστισμός, από τα στρατεύματα που στρατοπέδευαν και από τον άμαχο πληθυσμό. Αναγκαστήκαμε σε κάποια μέρη (π.χ. Ύδρα) να σταματήσουμε την λειτουργία εκκλησιαστικών ναών και να συστήσουμε στους πολίτες που ασθενούν απομόνωση. Μιλήσαμε με εκλαϊκευμένους όρους για τα εμβόλια και δώσαμε κατάλληλη εκπαίδευση σε τροφίμους του ορφανοτροφείου Αίγινας, ώστε να ακολουθήσουν σχετικά επαγγέλματα με την υγεία. Σε όλα αυτά σίγουρα βοήθησε η ιατρική μους κατάρτιση, όμως ακόμη και αν δεν την είχα, οι ειδικοί γιατροί θα μας έδιναν τις κατάλληλες κατευθύνσεις.

Δημοσιογράφος: Για το τέλος κρατήσαμε μία πιο ανθρώπινη ερώτηση. Ο Ιωάννης Καποδίστριας έχει στα άμεσα σχέδιά του την δημιουργία οικογένειας;

Καποδίστριας: (χαμόγελο, στο μυαλό του έρχεται μάλλον η Ρωχάνδρα). Η αλήθεια είναι ότι το καθήκον με απορρόφηση. Μεγάλωσα σε μία οικογένεια με πολύ αγάπη και κάποια στιγμή και εγώ θα ήθελα να δημιουργήσω μια αγαπημένη οικογένεια. Όχι όμως άμεσα, λόγω των βαρύτατων υποχρεώσεων που έχω αναλάβει απέναντι στο έθνος.

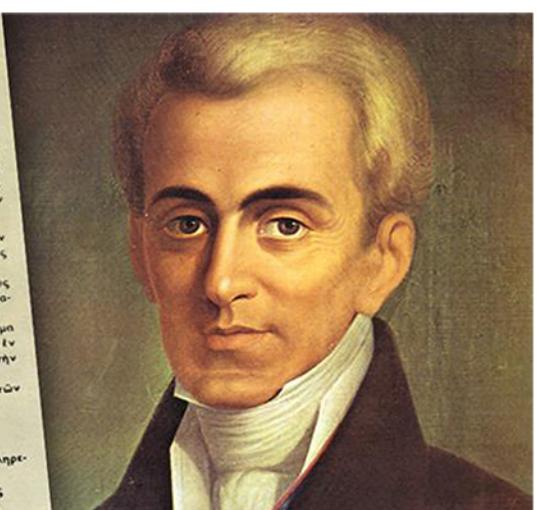
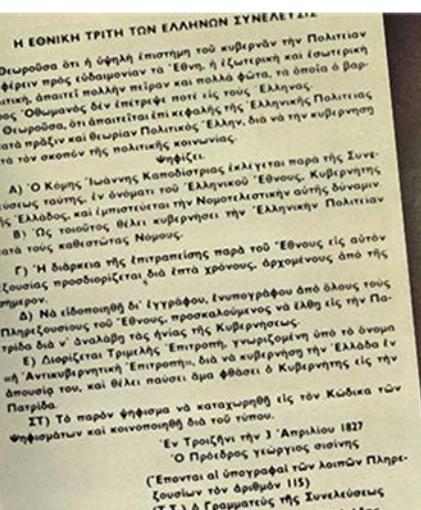
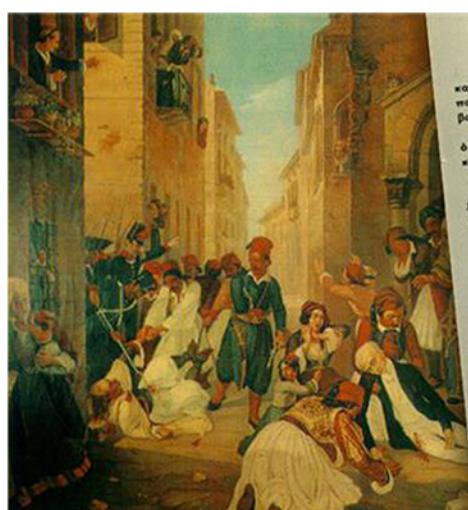
Δημοσιογράφος: Σας ευχαριστούμε θερμά και σας ευχόμαστε δύναμη και κουράγιο στο έργο σας.

Καποδίστριας: Και εγώ σας ευχαριστώ.

Λίγες μέρες αργότερα, 27 Σεπτεμβρίου 1831 ο Ιωάννης Καποδίστριας, ένας ευπατρίδης Κερκυραίος πολιτικός δολοφονείται από τους αντιπάλους του. Αφήνει πίσω του ένα ανεξάρτητο κράτος με διευρυμένα σύνορα, την Ελλάδα και τους Έλληνες δίχως κυβερνήτη και εμένα συγκλονισμένο, καθώς ήμουν αυτός που του πήρε την τελευταία συνέντευξη πριν τον θάνατό του. Ωστόσο οι γεμάτες όραμα πολιτικές του πινελές πιστεύω ότι θα παραμείνουν αναλλοίωτες στον χρόνο και οι επόμενες γενιές θα μιλούν για διαχρονικότητα!

Πηγές:

<https://www.monopoli.gr> / <https://www.youtube.com>/
<https://www.kapodistrias.info>/<http://ebooks.edu.gr>/
Κοντέος, Βασική Εγκυλοπαίδεια





Τέχνη

«ΜΕ ΕΜΠΝΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ» Γράφει η Ιφιγένεια Στογιάννη, μαθήτρια Β' Γυμνασίου

Με αφορμή την επέτειο των 195 χρόνων από την Έξοδο του Μεσολογγίου, έφαξα να βρω πίνακες ζωγραφικής Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών που να την απεικονίζουν. Με τα έργα αυτά οι δημιουργοί τους παρουσίαζαν την επαναστατημένη Ελλάδα και ήταν ένας τρόπος να συγκινήσουν την Ευρώπη και να κερδίσουν το ενδιαφέρον και τη συμπαράσταση των Φιλελλήνων. Ας δούμε μερικά από αυτά τα έργα:

Θεόδωρος Βρυζάκης: «Η Εξόδος του Μεσολογγίου» (1855)



Είναι ένας πίνακας που στο πάνω μέρος υπάρχει ο Παντοκράτορας με τους αγγέλους και από τη μέση και κάτω παρουσιάζεται η σύγκρουση των Μεσολογγίτων με τους Τούρκους. Τον πίνακα αυτόν, ο Βρυζάκης τον αντέγραψε τουλάχιστον δύο φορές, γιατί δύο από τους πρωτότυπους πίνακες καταστράφηκαν στην μεγάλη πυρκαγιά του Μεσολογγίου το 1929. Το τρίτο πρωτότυπο διασώζεται σήμερα στην Εθνική Πινακοθήκη, ενώ αντίγραφο υπάρχει στη Δημοτική Πινακοθήκη Μεσολογγίου.

Θεόδωρος Βρυζάκης: «Η θυσία του Καψάλη»



Είναι η αναπαράσταση της ανατίναξης της αποθήκης των πυρομαχικών από τον πρόκριτο Χρήστο Καψάλη, όταν όλα είχαν τελειώσει. Ο Καψάλης κάλεσε όσους ήταν ζωντανοί μέσα στην αποθήκη. Μάλιστα ήταν τόσο γεμάτη που ακόμα και από τα παράθυρα της κρέμονταν κοπέλες για να μην πέσουν στα χέρια των Τούρκων. Όταν έβαλε φωτιά στη μπαρούτη πέθαναν όλοι και μαζί 2000 Οθωμανοί.

Το έργο βρίσκεται στην Εθνική Πινακοθήκη, στο παράρτημα του Ναυπλίου.

Ευγένιος Ντελακρουά: «Η Ελλάδα πάνω στα ερείπια του Μεσολογγίου» (1826)



Ο πίνακας δείχνει την ηρωική Ελλάδα με μορφή γυναίκας. Είναι όρθια πάνω στα ερείπια του Μεσολογγίου, που έχουν καταπλακώσει έναν αγωνιστή και κοιτάει προς τον θεατή με τα χέρια σε στάση απόγνωσης. Το έργο βρίσκεται σήμερα στο Μουσείο του Μπορντώ ενώ αντίγραφό υπάρχει στη Δημοτική Πινακοθήκη Μεσολογγίου.

Εμίλ ντε Λανσάκ: «Η αυτοθυσία της μάνας» (1827)



Ο πίνακας αυτός απεικονίζει μια Μεσολογγίτισσα, η οποία κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της πόλης από τους Τούρκους, μετά το θάνατο του άντρα της, αφού έχει σκοτώσει το παιδί της που το κρατάει στην αγκαλιά της, ετοιμάζεται να σκοτωθεί και η ίδια για να μη πέσουν στα χέρια των εχθρών. Το σπουδαίο αυτό έργο βρίσκεται στην Δημοτική Πινακοθήκη Μεσολογγίου.

Μαίρη Σχοινά: «Μεσολόγγι» Ξυλογραφία (1996)



Πρόκειται για έργο χαραγμένο σε ξύλο που απεικονίζει την ηρωική έξοδο και βρίσκεται στην πινακοθήκη Μοσχανδρέου στο Μεσολόγγι.

Πηγές: <https://el.wikipedia.org/> <https://iaitoloakarnania.gr/>
<https://www.newsbeast.gr//greece/arthro/7273804/exodos-mesolougiou-> <https://micro-kosmos.uoa.gr>ettap>exodos>erminiapinaka>



Βιβλία-Ταινίες

«Ο Μυστικός σύντροφος του Ρήγα», ένα ιστορικό μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας

Γράφει ο Κωνσταντίνος Βαϊναλής, μαθητής Γ' Γυμνασίου

Από μικρός είχα μια μεγάλη αγάπη για τον Ρήγα Βελεστινλή ή «Φεραίο». Και φέτος που βούτηξα στα «βαθιά» της ιστορίας του ανθρώπου αυτού και ανακάλυψα την φιλοσοφία πίσω από τα έργα του, αυτό το πάθος μεγάλωσε πολύ. Και μετά από πρόταση της καθηγητριάς μου στο μάθημα της Ιστορίας, διάβασα το φανταστικό βιβλίο «Ο Μυστικός σύντροφος του Ρήγα» του Ανδρέα Καπανδρέου. Το βιβλίο ακολουθεί τα βήματα ενός συντρόφου του Ρήγα, του κύπριου Ιωάννη Καρατζά. Ο Καρατζάς ζει στην Αυστριακή Βιέννη, την εποχή του Ρήγα. Φαίνεται να είναι ένα λόγιος έλληνας, ο οποίος ζει σε μια από τις πολλές ελληνικές κοινότητες της Βιέννης. Ωστόσο η ιστορία του κρύβει πολλά περισσότερα από όσα περιμένουμε. Στην πραγματικότητα είναι ένας χρονοταξιδιώτης από το μέλλον. Τότε ο συγγραφέας μας γνωρίζει την Αθήνα του 3000. Για να το πούμε καλύτερα, την τουρκοκρατούμενη Αθήνα του 3000! Ο ίδιος γίνεται μέλος μιας ελληνικής επαναστατικής οργάνωσης, της Φιλικής Εταιρείας, και στέλνεται στο παρελθόν για να σώσει τον Ρήγα και να σιγουρευτεί ότι τα συγγράμματα του θα διαδοθούν στον ελλαδικό χώρο. Αυτός πιστεύουν ότι είναι ο λόγος που δεν πέτυχε η επανάσταση του '21(ευτυχώς μόνο σύμφωνα με την πλοκή αυτού του βιβλίου) και έτσι δεν απαλλάχτηκε από τον τουρκικό ζυγό, μέχρι το 3000 μ.χ. Ταξιδεύει λοιπόν στο παρελθόν, συναντά τον Ρήγα, μετά από πολλές περιπέτειες και μια στιγμή στην οποία είδε τον θάνατο με τα μάτια του, ολοκληρώνει την αποστολή του και, έχοντας χάσει τα πάντα, ζει μια ήρεμη ζωή στην Καστοριά.

Σας συστήνω ανεπιφύλακτα αυτό το βιβλίο, καθώς προσφέρει μια νέα εικόνα για μια, σχετικά, γνωστή ιστορία. Ο Ανδρέας Καπανδρέου, με τον λυρικό και περίτεχνο λόγο του και τις γλαφυρές περιγραφές του, προσφέρει στον αναγνώστη αγωνία, χαρά, ικανοποίηση, θλίψη και μία ωραία ιστορία αγάπης. Μέσα από το βιβλίο γνωρίζεις και τον Ρήγα Βελεστινλή, όχι πια σαν μια στεγνή αναφορά ενός βιβλίου ιστορίας, αλλά σαν έναν αληθινό άνθρωπο, με τις αγωνίες και τα όνειρά του, με τον οποίο ταυτίζεσαι. Στο τέλος νιώθεις αγαλλίαση και ολοκλήρωση, συναισθήματα που προκαλούν μόνο τα 'καλά' βιβλία.



«Γέρος του Μοριά» VS «ήρωες της MARVEL»: 1-0

Γράφει ο Γεώργιος Τσιμίδης, μαθητής Α' Γυμνασίου

Παιδιά, σας έχω εκπληκτικά νέα! Για όλους εμάς που γίναμε φανατικοί θαυμαστές των υπερηρώων της MARVEL, του Superman, του Batman, του Ironman και πολλών άλλων μέσα από τις ταινίες και τα κινούμενα σχέδια, τώρα έρχεται κάτι πιο συναρπαστικό! Ο δικός μας σούπερ ήρωας της ελληνικής επανάστασης του 1821, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, τώρα και σε animation! Μια ταινία κινουμένων σχεδίων με πρωταγωνιστή την πιο ηγετική μορφή της επανάστασης!

Θα μας ταξιδέψει 200 χρόνια πίσω για να γνωρίσουμε, να θαυμάσουμε και να νιώσουμε περήφανοι για έναν ήρωα που υπήρξε στην πραγματικότητα και όχι στην φαντασία των δημιουργών. Ισως θα είναι μια ευκαιρία να δούμε, εμείς τα παιδιά, την Ιστορία με άλλο μάτι και να την αγαπήσουμε.

Οι δημιουργοί της ταινίας είναι τρεις βραβευμένοι άνθρωποι του κινηματογράφου. Ο σκηνοθέτης Δημήτρης Βόρρης, ο Ελληνοκύπριος συνθέτης Γιώργος Καλλής και ο καλλιτεχνικός διευθυντής Νάσος Βακάλης. Είναι μια ταινία μικρούς μήκους που έχει σκοπό να κερδίσει το ενδιαφέρον μας, αλλά και να μας διδάξει τα σπουδαία ιστορικά γεγονότα και πρόσωπα της επανάστασης του 1821. Ακούγεται τόσο εκπληκτικό το να γίνει διάσημος ένας δικός μας ήρωας, μέσα από τον κόσμο των κινουμένων σχεδίων! Ανυπομονούμε να απολαύσουμε γρήγορα την ταινία στον κινηματογράφο!

Πηγές: <https://www.protothema.gr>

Αγγελική Δαρλάση, Οι Μεγάλοι... μικροί Οι αγωνιστές του 1821

Γράφει ο Αναστάσης Κουντούδης, μαθητής Α' Γυμνασίου

Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει ιστορίες σημαντικών Ελλήνων και Ελληνίδων από την παιδική τους ηλικία. Οι ιστορίες είναι για τους αγωνιστές του 1821 που ως μικροί αντιμετώπισαν μεγάλες δυσκολίες στην ζωή τους, οι οποίες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του χαρακτήρα τους. Αναφέρονται οι ιστορίες του Θεοδωρή (Κολοκοτρώνη), της Λασκαρίνας (Μπουμπουλίνας), του Γιώργη (Καραϊσκάκη), του Κωνσταντή (Κανάρη) και της Μαντώς (Μαυρογένους). Επίσης στο τέλος κάθε ιστορίας υπάρχει χρονολόγιο με τα κυριότερα γεγονότα από την ζωή τους.

Διαβάζοντας της ιστορίες αυτών των πρωταγωνιστών του βιβλίου, μου έκανε εντύπωση η υπόσχεση που έδωσε ο Θεοδωρής στον εαυτό του για να ελευθερώσει την πατρίδα του. Επίσης η Λασκαρίνα, ενώ γεννήθηκε στη φυλακή, αγάπησε την ελευθερία της θάλασσας, έγινε καπετάνισσα με το πείσμα της και πήρε την απόφασή της να αγωνιστεί «για τη φουρτούνα της στεριάς». Θαύμασα τον Γιώργη που, αν και ήταν ορφανός, είχε δύναμη να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες μόνος του, είχε πίστη στην Παναγιά και έγινε κλέφτης στα βουνά σε ηλικία 12 χρόνων. Ακόμη μου άρεσε ο μικρός Κωνσταντής που σε ηλικία 10 χρόνων δεν δειλιάζει και αποφασίζει να φύγει στα καράβια για να βοηθήσει την ναυτική δύναμη της πατρίδας του. Τέλος μου άρεσε η εξυπνάδα της Μαντώς να κρυφτεί στην ντουλάπα του σπιτιού της για να ακούσει την πολιτική συζήτηση που έκανε ο πατέρας της και επίσης τον όρκο που έδωσε αυτό το κορίτσι στην ηλικία των 14 χρόνων να πολεμήσει, όταν έρθει η ώρα, μαζί με τους άντρες για την ελευθερία.



Γενικά, το βιβλίο αυτό παρουσιάζει με απλή γλώσσα τα παιδικά χρόνια των γνωστών αγωνιστών της επανάστασης του 1821, κάτι που δεν είναι συνηθισμένο, αφού τους γνωρίζουμε σε μεγάλη ηλικία στα βιβλία της ιστορίας. Αφού διάβασα το βιβλίο, άρχισα να πιστεύω πως ο χαρακτήρας ενός παιδιού μπορεί τελικά να μας δείξει έναν μελλοντικό ήρωα, όπως το δείχνουν και αυτές οι ιστορίες της Αγγελικής Δαρλάση. Επίσης έχει τέλεια εικονογράφηση! Να το διαβάσετε, σας το προτείνω!

Γενικά, το βιβλίο αυτό παρουσιάζει με απλή γλώσσα τα παιδικά χρόνια των γνωστών αγωνιστών της επανάστασης του 1821, κάτι που δεν είναι συνηθισμένο, αφού τους γνωρίζουμε σε μεγάλη ηλικία στα βιβλία της ιστορίας. Αφού διάβασα το βιβλίο, άρχισα να πιστεύω πως ο χαρακτήρας ενός παιδιού μπορεί τελικά να μας δείξει έναν μελλοντικό ήρωα, όπως το δείχνουν και αυτές οι ιστορίες της Αγγελικής Δαρλάση. Επίσης έχει τέλεια εικονογράφηση! Να το διαβάσετε, σας το προτείνω!

Πηγές: <https://diastiko.gr/kritikes/paidika/13944-agonistes-1821>





Σήμερα

«Προπομπός»

Γράφει η Παισία Χατζοπούλου, μαθήτρια Γ' Γυμνασίου

Την επόμενη χρονιά η χώρα μας έχει μια πολύ σημαντική επέτειο να γιορτάσει, τα διακόσια χρόνια από την επανάσταση του 1821! Με αφορμή αυτόν τον εορτασμό, η Επιτροπή «ΕΛΛΑΣΑ 2021» που θα οργανώσει όλες τις εκδηλώσεις αποφάσισε τη δημιουργία ενός συλλεκτικού μεταλλίου, που ονομάστηκε προπομπός.

Πρόκειται για κέρμα και αποτελείται από τρία μέρη. Στην μια όψη του νομίσματος απεικονίζεται ο πίνακας του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου με τον τίτλο «η Αναγεννηθείσα Ελλάδα»(1911) που βασίζεται σε παλιότερη λιθογραφία του 1840. Στον συγκεκριμένο πίνακα απεικονίζονται δύο μεγάλοι Νεοέλληνες διαφωτιστές, ο Αδαμάντιος Κοραής και ο Ρήγας Βελεστινλής, οι οποίοι ανασκάνουν μια γυναίκεια μορφή που είναι η Ελλάδα. Είναι φανερό πως η εικόνα είναι συμβολική και δείχνει πως οι μεγάλοι αυτοί διαφωτιστές συνέβαλαν με το έργο τους στην πνευματική προετοιμασία των υπόδουλων Ελλήνων, ώστε να διεκδικήσουν όταν θα ερχόταν η ώρα την ελευθερία τους.

Στη δεύτερη όψη του κέρματος αναγράφεται ο τίτλος του εορτασμού «200 χρόνια μετά την επανάσταση», αλλά και το σήμα της επιτροπής «Ελλάδα 2021». Το έργο αυτό είναι καινοτόμο, καθώς σε μια τόσο μικρή διάμετρο κατάφεραν να μεταφέρουν με μεγάλες λεπτομέρειες τον πίνακα, έτσι ώστε να είναι ευδιάκριτα τα πρόσωπα και τα σώματα των ανθρώπων. Το συλλεκτικό μετάλλιο μπορεί κανείς να αγοράσει από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας που είναι και η πρώτη τράπεζα που δημιουργήθηκε στο ανεξάρτητο ελληνικό κράτος (1841). Κοιτάζοντας τον προπομπό συλλογίστηκα ότι μέσα από αυτή τη δημιουργία η ιστορικότητα των γεγονότων που απεικονίζονται σε αυτόν αποκτά διαχρονικότητα και μια συνεχή υπενθύμιση των θυσιών που προηγήθηκαν για την ειρηνική συμβίωση των ανθρώπων σήμερα.

Πηγές: greece2021.gr/microsites.nbg.gr/propompos



«Μια ξεχωριστή συνάντηση με θέμα την Ιστορία»

Γράφει η Γλυκερία Καπασακάλη, μαθήτρια Γ' Γυμνασίου

Μία από τις σημαντικές εκδηλώσεις των εκδόσεων Πατάκη είναι ο 'Μήνας Εφηβείας' που γίνεται κάθε Νοέμβριο και δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να συναντήσουν και να συζητήσουν με συγγραφείς. Φέτος λόγω της πανδημίας πραγματοποιήθηκαν online αυτές οι εκδηλώσεις και το δικό μας τμήμα είχε την χαρά της διαδικτυακής συνάντησης, στο μάθημα της Ιστορίας Γ' Γυμνασίου, με τη γνωστή συγγραφέα και ιστορικό Μαρία Σκιαδαρέση. Η συνάντηση αυτή είχε κύριο σκοπό να γνωρίσει σε μας τους μαθητές πρόσωπα που έστησαν τα θεμέλια, ώστε να γίνει η Ελλάδα κράτος, ανάμεσα στα υπόλοιπα του σύγχρονου κόσμου.

Η συνάντηση μας ήταν συναρπαστική, αν και με μερικά τεχνικά προβλήματα, αφού έγινε τελικά τη 2η μέρα της "νέας καραντίνας", στις 10 Νοεμβρίου. Η κυρία Σκιαδαρέση μας έδωσε ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τα πρόσωπα της επανάστασης και έκανε σχόλια τα οποία κατέληξαν και σε σύγχρονα θέματα που μας αφορούν. Μιλήσαμε για το τι σημαίνει ήρωας και ποιο ρόλο παίζει ο χαρακτήρας σε ηρωϊκές προσωπικότητες, πόσο η σύγχρονη Ελλάδα δικαιώνει τα οράματα των επαναστατών. Σχολιάσαμε και το ότι η λογοτεχνία μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν και να αγαπήσουν την Ιστορία. Βεβαίως μπορούσαμε να συμμετάσχουμε και εμείς τα παιδιά και να της κάνουμε οποιαδήποτε ερώτηση! Την ευχαριστούμε πολύ λοιπόν για την ξεχωριστή τιμή που μας έκανε και ευχόμαστε πάντα τα κείμενα της να διδάσκουν ιστορία και πολιτισμό.

Πηγές: www.patakis.gr

«Ζωγραφίζοντας Ιστορικά Πρόσωπα»

Γράφει η Σοφία Ιωαννίδου (Γεωργίου), μαθήτρια Α' Γυμνασίου

Σε ολόκληρη τη χώρα γίνονται εκδηλώσεις για τα 200 χρόνια από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης και ο Δήμος Πτολεμαΐδας δεν λείπει βέβαια από αυτόν τον εορτασμό. Παίρνει μέρος με κάποιες δράσεις και μία από αυτές βλέπουμε να είναι σε εξέλιξη αυτόν τον καιρό στην πόλη μας.

Η Ντανιέλα Νικόλοβα- Σιδηροπούλου, εικαστικός, ζωγραφίζει πάνω σε καφάσ του ΟΤΕ πρόσωπα-ήρωες της Ελληνικής Επανάστασης. Μέχρι στιγμής έχεις ζωγραφίσει δύο έργα, τον εθνικό ποιητή Διονύσιο Σολωμό, και τη Μαντώ Μαυρογένους. Μάλιστα στο έργο του Διονύσιου Σολωμού, έχει γράψει και στίχους από τον Εθνικό Ύμνο. Υπάρχουν και άλλα έργα που θα ζωγραφίσει, αλλά δεν αποκαλύπτει ποια πρόσωπα θα είναι. Ζωγραφίζει με αερογράφο, ένα ειδικό εργαλείο που γεμίζει με χρώμα και το απλώνει ομοιόμορφα πατώντας ένα κουμπί. Η ιδέα είναι πολύ πρωτότυπη, ομορφαίνει την πόλη μας και θα μας θυμίζει καθημερινά πως ο καλύτερος τρόπος για να τιμήσουμε σπουδαία ιστορικά πρόσωπα είναι να γνωρίσουμε την ιστορία τους.

Ανυπομονούμε να δούμε ποια θα είναι τα άλλα πρόσωπα που θα ζωγραφίσει, αλλά και τις υπόλοιπες εκδηλώσεις του δήμου μας, για την επέτειο των 200 χρόνων απελευθέρωσης.

Πηγές:

<https://kozan.gr/archives/337332/>

<https://e-ptolemeos.gr/meta-ton-dionysio-solomo-seira-eiche-i-manto-mayrogenoys-se-koyti-tis-cosmote-stin-ptolema-da/>

